

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztők háborúban lévő alatt a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLME

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2 Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Megyéd évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " " Egy hónap " " 20

November 19

A világháborúban, mely körülöttünk a világ hatalmasai, a kultúra és az erő képviselői között rettenetes dühvel tombol, kis népek sorsa dőlhet vagy dől el. Az ideális szabadsághoz szokott belga nyárspolgárok. Élete a vaskezü német közigazgatás öntudatos normái szerint igazodik már több mint egy éve, a diadalmos gorlicei csata felszabadította a hosszú orosz járom alól a lengyelek földjét és kiáltó kérdőjelként dőlt bele az európai diplomácia jövő problémái közé a lengyel kérdést, a bolgárokkal együttesen hadaink, mint leten ostora, végigsepernek a nagyserb államok földjén, hogy kéréselhetetlen szigorral térítsék észre a nagyserb eszmékben nevelkedett szerb államférfiaktól a pusztulás útjára vitt szerb népet.

Európának ezek a kis népei, köztük a belga, a szerb éi most idegen országukat megszállva tartó seregek kormányzata alatt. Büszke fajiségüknek, nemzetük és fiaik nagyrahatottságának érzése lobogó tüzzel ég valamennyiükben, épen azért a honfiai fájdalom, a reménytelen, sőt kétségbeesés, mely minden jó belga vagy szerb hazafi lelkét égíti, emberi és érthető.

A szabadságában korlátolt népnek ezt a lelkében dúló, hazafiai fájdalmát, melyet a nemzet jövőjének vigasztalansága feletti kétségbeesés okoz, nekünk magyaroknak, a tengersok fájdalmát, pusztító vihart átélő magyar nemzet fiainak kell legjobban megértenünk! Hiszen a mi történelmünk annyi korszakában éltek apaink idegen hódítók rövidebb vagy hosszabb ideig tartó uralma alatt. Csak most tudjuk megbecsülni őseinknek tántoríthatatlan hazaszeretét, jövőnkbe vetett erős magyar hitét, amikor a történelmi eseményekre nem szokott szemünk előtt ellenségeink példáján látjuk, mit jelent elveszítettnek látni a nemzeti függetlenséget, mit jelent megsemmisülve látni a legszebb nemzeti álmokat.

És csak most most, a történelmi órák sulya alatt érezzük igazán, hogy a 48-as szabadságküzdelmünk leveretése után a magyarság legutolsó elnyomtatása idején, a kétségbeesés legsötétebb óráiban mit jelenthetett az osztrák császár oldalán Erzsébetnek megjelenése — előlő vihar után a szívárványé — amikor nemcsak érdeklődéssel, megértő meleg szívvvel fordult a nemzeti fájdalomában gyöttrődő magyarság felé.

Az ő szimpátiája, mely nekünk magyaroknak örökké becses fog maradni, talán a legfinomabb, igazán asszonyi elfremegzésnek volt öntudatlan kísérője. Talán attól a perctől kezdve, amikor helyet foglalt a magyar királyi oldalán a magyar királyi trónon mindaddig, míg az álnok olasz fanatizmus nem oltotta ki életét, minden Magyarországot érintő kérdésben éreztetni igyekezett befolyását.

Tudnia, ismernie kellett a magyarság értékeit, előrelátta azt az erőt, melyet a magyarság a 67-iki kiegyezés szervezte monarchiában képviselni fog. Az osztrák centraliztikus törekvésektől megfélemlített, az 50-es évek szomorú,

évezredes függetlenségének elvesztése felett kétségbeesett magyar nép a jövő ragyogásának melegét érezte meg az ő királynői kegyében és szeretetében.

Nem érthette meg az ő ihlet-szerű profeciájának beteljesedését, rem láthatja, hogy a magyar erőnek, magyar hazaszeretetnek, királyhűségnek mennyi számos tanujelét adják az ő magyarjai a monarchia mai nagy küzdelmében. Az ő emléke bennünk ezt az erőt, hazaszeretetet és királyhűséget csak fokozza, küzdelmi fogunk, amíg jövőnköt széppé, naggyá, hatalmasá nem tesszük. Olyanná, amilyenek a mi felejtethetetlen, vigasztaló angyalunk, Erzsébet királyné előre álmodta..

A czartorijski csata

2600 orosz sár — Görz lövetése újra kezdődött

Budapest, nov. 18.

Orosz hadszíntér:

Helyzet változatlan. Czartorijsknál csatátér rendezetése alkalmával ismerjük meg teljes nagyságban legutóbb kivívott sikert. Ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Eddig 2600 orosz temettünk el és 400 fűsen esett sirt számláltunk össze. Több ezer puskát és nagymennyiségű löszert zsákmányoltunk. Zsákmány mennyisége még növekszik. Ellenségek Stry nyugati partján négy egymás mögötti erős hadállás volt drótkadályokkal, tőmpontokkal és oldalzó hadállásokkal kiegészítve nagykiterjedésű megerősített faházakkal és nagy istállókkal azt igazolják, hogy ellenség ott már télire rendezkedett be.

Olasz hadszíntér:

Olaszok tegnap kezdtek újra támadást. Éjjel Zagora, Monte San Michele északi lejtője és San Martinótól dényugatra fekvő terület ellen gyenge elfertőzéseket kíséreltek meg, de valamennyit visszavertük. Ma kora reggel óta Görz újra heves tüzérségi tűz alatt áll. Az első órában mintegy 400 lövedék esett városba. Riva régi városrészt tegnap altisimorci tűz alatt tartották. Repülőink a belülni kaszárnyákra bombákat dobtak. Höfer.

Szerbiai előnyomulásunk előrehalad

Budapest, nov. 18.

Délkeleti hadszíntér:

Üldözés lehető legmostobább időjárás dacára jól halad. Nova városból csapataink az Urae-szakasz felé közelednek. Jávör község birtokunkba van. Invajicától délre Jankow esuos körüli területen megközelítettük a Golija Planina szorosainak magaslatait. Német csapatok az Uscétől Raskára vezető út felét tették már meg, míg osztrák-magyar csapatok kelet felől az Ibar irányában előnyomulva Koradak fele haladtukban átjutottak Kaponi Planinán. Gallwitz hadseregének csapatai szerbek által kirabolt Kursumlje községen át dél felé nyomulnak előre.

Bolgár csapatok harcok közt elérték Radan magaslatait és az e hegytől délkeletre fekvő területet. Höfer.

A nyugati harctér eseményei

A német nagyfőhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér:

A harc vonal elszigetelt pontjain folyt tüzérségi és aknaharcoktól eltekintve semmi lényegesebb újság nem történt.

Legfőbb hadvezetéség.

Görz szakadatlan ágyuzása

Bécs, nov. 18.

A dényugati hadszíntérről jelenté a Reichspost haditudósítója: Az olasz tüzérség szakadatlanul ágyuzza Görzöt. Ugy látszik, az a tervük, hogy teljesen szétlővik a várost.

13 volt szerb miniszter hadifogoly

Szék. A Szerbiában előrenyomuló bolgár csapatok Vranjska-Banjában 13 volt szerb minisztert, akik oda menekültek, foglyul ejtettek. Köztük van Vlada Gyorgyevics dr. volt szerb miniszterelnök is.

Német nehéztűzük Konstantinápolyban

Berlin. Lugenóbol távirat-eza a „Lokalanzsiger“ tudósítója: A „Secoló“ közli, hogy nagy arányokban indult meg a fegyverés municiószállítás Németországból Törökország felé. A német nehéztűz első tarackjai, amelyeket a Dardanellákba küldenek, már megérkeztek Konstantinápolyba.

Párisban és Londonban elveszettek tartják Szerbiát

Scheveningen, nov. 18.

Párisi és londoni jelentés szerint ottani hivatalos körök egész Szerbiát elveszettek tartják, ép úgy lehetetlennek tartják, a szerb hadseregnek Montenegrón és Albánián át való visszavonulását. Csak így magyarázhatók meg azok a tárgyalások, amelyeket az ántánt Görögországgal folytat, hogy a megvert szerb seregek görög területre való akadálytalan átlépését lehetővé tegye. Az összes ideérkező jelentések megerősítik, hogy ugy Párisban, mint Londonban elveszettek tartják az egész balkáni ha járatot.

Negyven kilométerre Novibazártól

(Cs. és kir. sajtóhadiszállás, nov. 18.) A szövetséges seregek Szerbiában tegnap is előbbre jutottak. Mindazok az oszlopaink, amelyek a novibazári Szandzsák felé nyomulnak előre, újabb területet nyertek. A visegrádi csoport a Limtól délre már a Szandzsák területén kergeti maga előtt a montenegrói oszlopokat. Az a hadoszlop, amely Nova város felé, Sirogojnéltől nyugatra nyomult előre, az Urae folyótól északra áthajadt az 1500 méter magas Cigota-plaminán és közeledik a Jablanica—Dobroselica vonalhoz. Ettől keletre az ivanjai oszlop folytatta útját és Presjeka megszállása után rohammal elfoglalta a Szandzsák határon elhúzó Javor-maga-lalok előtt szivóssan védett ellenséges állásokat. Ez a csoport már csak 20 kilométerre van Sjenicától. Az Ibar völgy minnkét oldalán előrenyomuló német csapatok elérték a Sundenica-völgy északi lejtőjét. Újra elfoglalásával és a keletre elterülő magaslatok meghódításával negyven kilométerre közelítették meg Novibazárt.

A Jastrebac-hegységtől nyugatra előrenyomuló magyar és osztrák csapatok erőlyesen és gyorsan folytatták a Dupcin és Vlakovicin és a Toplicától északra fekvő magaslatokon át menekülő szerbeket és már elérték a Kursumlja—raskai országhatárt. Babcia közelében fértöztek ehhez az uthoz. Miután most már csak harminc kilométerre vannak Raskától, ahová az Ibar csoport visszavonulási útja torkollik, a szerbeknek meg kell gyorsítaniok visszavonulásukat. Német és bolgár erők nyomulnak Kursumlja ellen. Északról Blacsből Barbatorácson át a Gallwitz-sereg oszlopai, keletről pedig az Arbanaska-völgyön át a bolgárok jutottak Kursumlja elé.

A francia békefőítéte- lekről

Bern, nov. 17.

A Gazette de Lausanne cikkben foglalkozik a jövő béke lehetőségével. Fejtégetését e szavakkal végzi:

„Franciaország csak olyan feltételek mellett mehet békétárgyalásokba, ha Elzász-Lotharingia sorait elfogadható módon rendezik. A békéért Franciaország a gyarmatok kérdésében bizonyára kész engedékenységre Németországgal szemben, de abba nem mehet bele, hogy Elzász-Lotharingia jelenlegi urai kényén kedvén maradjon.”

Semleges svájci lapok ezt a burkolt kijelentést úgy magyarázzák, hogy a gyarmatokra tett megjegyzés a francia és a belga Kongóra vonatkozik, az Elzász-Lotharingiáról szóló kitételnek pedig az a magyarázata, hogy Franciaország nem porosz, hanem német uralom alatt óhajja látni Elzász-Lotharingiát.

Elzász-Lotharingia kérdésével foglalkozik a Temps is és azt írja, hogy a francia szocialisták közül sokan csak Elzász-Lotharingia jogainak helyreállítását kö-

vetelik, de nem tartják elégedetlenné feltételnek a volt francia tartományok visszacsatolását.

A novemberben sorozottak behívása

Makó, nov. 18.

A jól ismert sárga plakátokat, amelyek új korosztályok behívása alkalmával időnként mindig megérkeznek a közigazgatási hatóságokhoz, tegnap ismét megkapta a honvédelmi minisztériumtól Csánádvármegye alispáni hivatala. A hivatalos hirdetések arról intézkednek, hogy a most november hónapban folyó sorozásokon alkalmasnak talált népfelkelők egyes korosztályai 1915. december hó 6-án tényleges népfelkelő szolgálatra bevonulni tartoznak. A hirdetményeken a honvédelmi minisztérium még nem tünteti föl, hogy mely korosztályok tartoznak december 6-án a honvéd vagy közös kerületi kiigazító parancsnokságnál jelentkezni, ellenben a minisztérium leiratban közölte az alispáni hivatalal, hogy korosztályok közelebbi megjelölését íratil uton fogja tudatni a vármege alispánjával. A leirat közlése szerint a korosztályok megjelölését néhány napon belül közlik a közigazgatási hatóságokkal.

A hősök sírjai

Miniszeri leirat

Makó, nov. 18.

Nem egy anyának szerez lelki nyugalmat és reményeséget az a miniszeri rendelet, mely a napokban látott napvilágot és amely az idegenben elesett, vagy elhunyt hősök sírjainak rendbentartását és sírhelyeiknek nyilvánntartását rendeli el.

Szerte az országban sok sír van, amelyek: egykor majd imáddal fognak fölkeresni a mozzá-tartozók, ezeknek a síroknak a rendbentartásáról gondoskodik a cs. és kir. hadtápfőparancsnokság kelt rendelete, amely a törvényhatóság területére nézve ille étes katonai parancsnokságot utasította, hogy a jelen háború folyamán eltemetett katonák sírjait külön hatásterben való nyilvánntartásba vétele iránt intézkedjék s evégből nemcsak az összes hatóságoknak, hanem — amennyiben szükséges a közigazgatási hatóságok és a közégi előjárásoknak közreműködését is vegyék igénybe.

A hadtápfőparancsnokság elrendelte, hogy minden temetési helyről közégi temető, elkülönített tömeg vagy egyes sírok külön kataszteri ívet kell vezetni.

A kataszteri ívet annak idején az elesettektől vagy a halottaktól evett igazoló lapok adatai alapján megfelelően kell kiegészíteni.

A hadtápfőparancsnokság egyidejűleg felhívta az illetékes katonai parancsnokságot, hogy a katonai sírok fentartására és gondosására fokozott figyelmet fordítsanak. Nevezetesen gondoskodjanak tartós fakeresztek felállításáról és arról, hogy ezek ma-dandó felirattal látassanak el. A külön álló egyes sírok körkerítésé-

ről. A magántelkeken fekvő síroknál pedig hassanak oda, hogy a tulajdonosok a sírhelyeiket tartassák fenn. Azokat a sírokat, amelyekben szövetségesünk katonái vagy ellenséges hadsereghez tartozó katonák fekszenek, ugyanolyan gondnal kell ápolni, mint saját katonáink sírját.

Hadi kölcsönjegyzés utolsó napja

Makó, nov. 18.

A Magyar Bank és Keresk. Részvénytársaságnál jegyezték:

Erdesi András és neje 1107. sz. 1850, k. k. Buza István 4000, Szabó Juliska Kosuth utca 60 sz. 1050, Erdesi János Tanya 1032 sz. 3000 Sikei Béla és neje Andrassy-utca 32 sz. 2000, Molnár Ferenc és Dea Ester Mária mint közös birtokosok Andrassy-utca 6 sz. 10400, K. Kiss Ferenc 2363. sz. 150, Györi István és neje Alkotmány-utca 3. sz. 2000 koronát,

A Makói Takarékpénztár rög-nál a III. hadiközesémből a ma- napon a következők jegyezték:

Nagy Gy. Istvánné Sepsői Rozália 2000, Patkó István Tulipán-utca 1000, makói ker. munkásbiztosító pénztár 3000, makói izr. komasági egyesület 300, N. N. 35.000 Fejér Pálné Cs. Alberti 200, Kom Mihály Páspöktele 1000, Pájtás Gyula Nagytek 10000, Fábri Pál 4000, dr. Faragó Mar- kus Nagytek 3000, Goldschmidt Géza 2000, S. József és neje Hold utca 20.000 koronát.

A Makói Takarékpénztár saját részére 400 000 koronát jegyezt.

NAPI HIREK

Tájékoztató

Naptár. Nov. 19. Péntek. Hóm. kath. és Protest. Ercebség. Görög orosz nov. 6. Pál p. Nap kel 7 óra 10 percek, nyugszik 4 óra 19 percek.

Időjárás. Változékony, hűvös idő várható, sok helyütt esapadék. Sürgönyprognózis: változékony, hűvös, sok helyütt esapadé- k. Déli hőmérséklet: 78 C. fok

Tisztújítás a fővárosban. Budapest törvényhatósági bizottsága ma tisztújító közgyűlést tartott ezen Barozs István dr. polgármestert újra megválasztotta. Az alpolgármestereket és tanácsnokokat legközelebbi közgyűlésen választják meg.

A lisztutalványok kiosztása. A lisztutalványokat eddig a város tanácsjegyzői hivatalában adták ki. Az utalványokat a polgármester intézkedése folytán ezentul a gazdasági hivatalnál adják ki.

Csanádfalva. Csanádfalva építési költségeire Tamás Mihály 10 koronát és Kardos István polgárról 3 koronát adományozott.

A kémenyseprők kérélmé. Ismeretes, hogy a kémenyseprők kérelmeztek a városnál a kémenyseprői díjaknak felemelését. Ezt az ügyet a városi tanács ma délelőtti tartott ülésében tárgyalta,

de benne határozatot nem hozott, hanem kiadta az ügyet véleményezés végett az iparhatósági megbízottaknak.

Az árviz kirendeltjei. A törvény értelmében az esetleges árviz védelmi munkálatokhoz a hatóság köteles kirendelni azt, ki a közérő fölött rendelkezik és azt, ki az anyagról gondoskodik. Makó város tanácsa ebbeli kötelezettségének ma tett eleget és a közérő fölötti intézkedéssel Rikossy Gyula rendőrkapitányt, az anyag fölött való intézkedéssel pedig Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsost bízta meg.

Przemysli foglyok újabb névjegyzékéből. A hadügyminis- terium kiadásában megjelent P. 8. jelzésű veszteségkimutatás- ban a következő csanádmegei-eket találtuk: Boroni Imre 5 honv gy ezr Makó, Dávid Gábor 5 honv gy ezr Makó, Fekete István 5 honv gy ezr Kevermes Fodor István 5 honv gy ezr Makó, Kis József 11 honv gy ezr Makó, Klopocik János 2 honv gy ezr Csánád, Márton Sándor 5 honv gy ezr Makó, Szűcs Péter 5 honv gy ezr Kis zombor, Vince András 5 honv gy ezr Páspöktele.

Akiket nem lehet hadimunká- ra kirendelni. A honvédelmi minis- ter leiratban közli a közigazga- tási hatóságokkal, hogy a közégi előjárások az utóbbi időben sok olyan alkalmatlan egyént ren- do tek ki hadimunkára, akiket a népfelkelő és katonai parancsnok- ságok kénytelenek voltak vissza- küldeni. Tráhomás szambetegség- ben, fertőző tüdőbajban és vissér- tágulásban szenvedő munkások nem rendelhetők ki hadimunkára. A jövőben az alispánok az ezek közül kirendelt munkásokról je- lentést kapnak, azután intézkedni tartoznak, hogy a visszaküldött munkásokat többé ne zaklassák.

A csanádpalotai kolera. Csanádpalotáról a kolerajárvány felől a legutolsó hírnk novem- ber 14-éről kelt és ez szerint a kolera még nem szűnt meg tel- jesen. Újabbán 2 megbetegedés történt. A közeg szigorú zár alatt marad mindaddig, míg az a néhány bacillus hordozó, akik a járvány terjesztésében szerepet- ten szerephez jutottak, kellemet- len lakótól meg nem szabadul. A szigorú orvosi és hatósági in- tézkedések azonban már is ked- vezően éreztették hatásukat és a veszedelem szűnőfélben van.

Zimonyba szállították a mi- magyar foglyokat. Jelentették már, hogy a Nisbe bevonuló csapatok öt négyzáz magyar és osztrák hadifoglyot találtak. „A Nemzetközi Tvirati Hírlap” érte- stl-se sz rint ezeket a foglyokat teljesen egészséges állapotban Zi- monyba szállították. Piroban har- mirc teljesen egészséges magyar hadifoglyot találtak, akiket Szófi- ába szállítottak el.

Elégtételt veszünk fogságba került katonáink szenvedéseiert. Az osztrák félhivatalos közli: Az osztrák-magyar kormány kezdet- től fogva mindent elkövetett a hadifoglyok és az internáltak sor- sának enyhítése végett. Az új offenziva megkezdésekor a buka- resti, athéni és az amerikai dip- lomácia útján figyelmeztették Szerbiát, hogy a fogságba jutott osztrák magyar katonákon, vala- mint az internált polgári egyéne- ken elkövetett minden sértémet a

szerb foglyokon megtorlunk s a hatóságokat felelősségre vonjuk. Amerika szerbiai követét felkérték, hogy különösen fordítson gondot fogságba jutott polgártársainkra. Most számosan felszabadultak Nisben és Ússkubben és hamarosan hazajönnek. Amennyiben a szerbektől elhurcolt foglyok soráról szóló híresztelések valószínűságnak bizonyulnak, az osztrák magyar kormány kényszerül a legelősebb ellenrendszabályt haladéktalanul foganatosítani. — A Nisben felszabadult osztrák-magyar hadifoglyok ma érkeztek Szófia-ba, ahol ünnepélyesen fogadták őket.

— Eleimiszter-drágítók büntetése. A rendőrség Barta Mihályné makói lakost azért, mert a ser éshust a maximális árnál drágábban árultotta, 40 korona pénzbüntetésre, Fázekas Ferencöt pedig azért, mert a zseirak kilogrammját 9 koronáért árultotta, egy napi elzárásra és 30 kor. pénzbüntetésre ítélte.

— Ösztályosorajáték. Az ösztályosorajáték mai húzásán 60 000 koronát nyert: 81272. 30.000 koronát nyert: 94253. 25.000 koronát nyert: 78197. 15.000 koronát nyert 19213. 10.000 koronát nyert 7905. 5000 koronát nyertek 5758 13947 46688 83997 2000 koronát nyertek: 4161 6541 11824 20020 20358 24491 27481 31473 42588 44124 47171 54223 60502 70564 71669 72827 74093 74358 82527 82869 83334 83555 83998 84961 86088 10006 100768 100702. 1000 koronát nyertek: 14 2485 3994 5944 7179 7430 9239 12238 12286 12968 18055 25181 28872 36493 37261 38873 40512 43627 44911 46655 47910 48940 52083 55589 56945 58364 59526 61644 62433 64497 75028 77916 86798 87256 91032 94264 95992 99730 105752 106862 107026. Azonkívül kihúztak 500 és 200 koronás nyeresé-nyeket. A következő húzás holnap lesz.

— Anyakönyvi hírek. Elhal-
tak: Kis Juliánna, Bossogi
Gáborné 67 éves, Barta Juliánna
21 éves, Baranyi Károly 6 ha-
napos, Alesin Olav 4 éves, Bakcsi
Rozália, öz. Tóth Józsefné 78
éves, Török Zs. fia, öz. Szalárdi
Jánosné 73 éves korában.

**Eivállalek takarítást bárhol
a déliúti órákban.
BALOGI JÁNOSNÉ
Huszár-utca 2. szám.**

**A Margitai járandóban
3 hold hereföld
örökáron szabadkézből eladó.
Értekezni lehet:
Török Pállal,
Páva-utca 3001. szám alatt.**

**9 hold föld a Vere-
besben és Bánomban
eladó. Értekezni lehet:
IRITZ MIKSÁNÁL.
Eladó föld**

Csillagok csillaga...

Szenvedünk Erzsébet! éltünk búval tele;
Gondfelhős arcunkat kin fagyasztja már;
Ránk zúdult egy orkán szilaj fergetege,
S fejtünk felett károg a rút vészmadár.
Párázik a világ könny s vér özönétől...
Csillagok csillaga, tekints ránk az égből!

Látogass el hozzánk angyal-mosollyal,
Simogató kezéd lágyan fogjon át;
Nesztelen suhanó lépteid sugára
Hozzon ragyogásba kunyhót, palotát;
S fénylő patak váljék a sok könnyből, vérből...
Csillagok csillaga tekints ránk az égből!

Tekints le az égből a bús magyarokra,
S martír-síkad mondjon könyörgő imát,
Hátha fehér lelked esdeklő szavára
Az Isten leküldi bűnbocsánatát.
Szabadulni vágyunk halál tömlőcétől:
... Csillagok csillaga tekints ránk az égből!...

Szenvedünk Erzsébet! átok alatt nyögünk,
A te nagy szerelmed megértheti ezt.
De fohászos ajkad magyar szava nyomán
Nem görnyeszt meg minket a durva kereszt.
A szent bizalomtól árva lelkünk épül:
Csillagok csillaga tekints ránk az égből!...

November 18.

Magy Ilonka.

**A háborús
adókedvezmények**

Makó, nov. 18.

A világháború az adózó közön-
ség kereseti viszonyait is mélyen
érinti s amiatt bizonyára gondja
lesz a kormánynak arra, hogy a
háború folytán előállott jövede-
lememelkedés annak idején meg-
felelő adó alá vonassék, éppen
ugy gondoskodnia kellett arról is,
hogy a jövedelemesökkenés ará-
nyában már jogerősen megállapi-
tott adó arányosan leszállítsassék.
Ez utóbbiról rendelkezik az 1915
évi XIV. t.-c.

Bár a pénzügyminisztérium en-
nek a törvénynek rendelkezéseitől
ról a városi adóhivatalok, illetve
községi előljáróságok útján az
adózó közönséget már tájékoz-
tatta, szükségesnek véljük, hogy
ennek, az adózó közönség érdekeit
mélyen érintő törvénynek némely
rendelkezéseit felelevenítsük s
ezekre a közönség figyelmét kü-
lön is felhívjuk.

A házasokra vonatkozólag el-
rendeli a törvény, hogy ha a ház
tényleges birtokosa, bérletjének
(lakójának) a házbért egészben
vagy részben végörvényesen el-
engedte, — az 1914. évi július
28-án bekövetkezett hadi állapot
tartama alatt, a házbéradó arány-
lagos törlesztést bármikor kérheti.

Az adótörlesztésre irányuló kér-
vényhez a városi adóhivatalnál
(községi előljáróságnál) díjtalanul
beszeresendő nyomtatványintá-
nak megfelelő nyilatkozatot kell
csatolni. Ezt a nyilatkozatot a
ház tényleges birtokosa írja alá
— a városi adóhivatal (községi
előljáróság) pedig igazolási zára-
dékkal látja el. Ugy a kérvény,
mint a nyilatkozat bélyegmentes.

Amennyiben a nyilatkozat ki-
állítója vagy ennek jogutódja az
elengedett házbért utólag még is
követelné — jövedelmi kihágást
követ el s a megrövidített adó
nyolcszoros összegéig terjedhető
pénzbüntetéssel büntetendő.

A kereset adóra nézve a tör-
vény akként rendelkezik, hogy

ha a kereset adó I. vagy III. osz-
tálya alá tartozó (iparos, keres-
kedő, ügyvéd, orvos stb.) a hadi-
állapot tartama alatt (tehát 1914.
évi július 28 től kezdve a háború
befejeztéig), anélkül, hogy ipar-
igazolványáról lemondott volna
vagy cégét töröltette volna, üzlet-
tét, illetve foglalkozását megszünt-
tette s azt nevében és megbizá-
sából senki nem folytatja, — jo-
gosítva van a pénzügyigazgató-
ságnál kért, hogy az üzlete,
illetve foglalkozása után kivetett
adó a megszűnés napjától kezdve
töröltesseék. Az üzlet vagy foglal-
kozás megszűnése hatósági bizo-
nyítvánnyal igazolandó.

Ha az adózó fél hitelt érdemlő
módon igazolja, hogy III. oszt.
kereset adójának az 1914—1916.
évekre jogerősen megállapított
alapja (évi hozzávetőleges kere-
seti nyeresemény) az adózónak ka-
tonai szolgálata vagy a háborús
állapot folytán előidézett randki-
vüli körülmények következtében
legalább ötven százalékkal csök-
kent, a megállapított kereset adó
a kereset csökkentés mértékéhez
képest, a csökkentés beálltának
időpontjától kezdve mérsékel-
hető.

Az ilyen adómérséklésre vo-
natkozó kérelmeket az érdekel-
tek legkésőbb 1916 január 31-ig
tartoznak a m. kir. pénzügyigaz-
gatóságnál (községi előljáróságnál)
benyújtani s ezek illetékes tár-
gyalás céljából az egyenesadó
főszólamlási bizottsághoz tétel-
nek át.

Irodalom

A nyugat. Ignotus, Ady Endre
és Fenyő Miksa szerkesztésében
megjelentő szépirodalmi folyóirat
1915. évi nov. 16 i száma a kö-
vetkező nagyrészt aktuális és igen
érdekes tartalommal jelent meg:
Babits Mihály: Versek, előszá-
vakkal (Versek) Ambrus Zoltán:
Ujházi Szép Ernő: Az asztalfi-
ából (Vers) Babits Mihály: Kár-
tyavár (Regény VI.) Szabó Dezső:
Damaszkusz felé. Lányi Sarolta:

Tájkép. Amikor el kell válni. Na-
gyon csendes szerenád. (Versek)
Ignotus: Reinhardt. Móricz Zsig-
mond: Próbán. Ady Endre: Ifjú
szivekben élek. Vers) FIGYELŐ:
Fenyő Miksa: rodalmi vita. Elek
Artur! Helbig Wolfgang. Fenyő
Miksa: A madonna rózsája. Bá-
lint Aladár: Zsigmondtyék kama-
razene-estéje. Feleky Géza: Új
könyv a biédermeierről. Szerkesz-
tőség és kiadóhivatal: Budapest,
IX., Lónyay-utca 18. Előfizetési
ára: egy évre 24 K. félévre 12 K.
Egyes szám ára 1 K 20 fill. Meg-
jelenik minden hónap 1-én és
16-án. Mutatványszámot kívánatra
díjtalanul küld a kiadóhivatal.

REGÉNY.

Egy világháború regénye.

(1041)

108. fejezet.

A nem várt örökség.

A szülők igen kényes helyzetbe
jutottak. A leány eltűnése aligha-
nem azt jelenti, hogy a kőből nem
kell neki.

Mily nehéz lesz ezt tudtára
adni a grófnak!

Márta ezalatt lefutott a kertbe
s ott egy lugasba elbújt. Fivére
azonban rátalált.

— Miért futottál el, Márta?

— Az istenért, Misi, ne áruld
el, hogy itt vagyok!

— Értem már! mondá Misi.
Nem vonzódsz a grófhoz, ez okból
nem is akarsz hallani róla! Az
igazat megvallva, én sem tudnék
rokonszeveznii vele.

— Oh, én nem akarok férjhez
mennii! Én köztetek akarok mar-
radni — veletek akarok haza-
mennii!

— Mit mondjunk hát a grófnak!

— Mondd, hogy nem találál-
rám.

Misi tehát lefutott. Ezalatt
atyja lehető bölcsen és tapintato-
san igyekezett elintézni a kényes
ügyet.

— Gróf ur, mondá, ne vegye
szokón a leány eltűnését. Egyrészt
még igen fiatal, másrészt igen fé-
lénk és tapasztalatlan. De majd
csak megbarátkozik a férjhez me-
netel gondolatával

Del-Monte fölemelkedett. Lát-
szott rajta a kedvetlenség, melyet
csak negyrehézen bírt leküdeni.
Pétsy vigasztalni akarta őt s így
szólt:

— Nem baj! Márta eltűnése
csak azt mutatja, hogy szűzies
ártatlanságában szőgyenli magát
a férjhezmenetelről még csak be-
szélni is! Ezzel a gondolat-
tal meg kell barátkoznia s azt hi-
szem, rövid időn meg is fog ba-
rátkozni vele.

A gróf belenyugodott ebbe a
magyarázatba s csakhamar aján-
lotta magát.

Nemcsak Boriska, de még Pétsy
Dónes is megkönnyebbülve léleg-
zett fel. Mert mégis csak igen
kelemetlen feladat lehet bármely
szülőknél egy becsületes s még
hozzá előkelő állású férfinak le-
ányuk nevében kossarat adni.

— Ugy látom, Mártának sehogy-
sem kell a gróf! mondá Pétsy.

Folyt. köv.

Táncanítási felhívás!

Alm. It van megjelent a tanítási felhívás a 1. évi december hó 1 én

a téli időnyre a táncanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim esetét teljesen sajátítva, a tanítást határozottan nem kötöm. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, még minden táncot a legkínzóbban el nem sajátítottak. Mintán pedig én a városban már évtizedek óta működöm a n. é. közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, és elég tapasztalatot nyújt arra néve, hogy táncintézetekben az ittem és rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő hátrán remélni bízhatja gyermekét. — Tanítom táncokon kívül az illemet, a társaságban levő viselkedést és a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyerekeket, hogy gyermekeiket minél előbb beírattatni sziveskedjenek.

Íratkozni mindenkor lehet lakáson, Gróf Vay utca 250., hol most is esténként állandóan folyik a tanítás. A n. é. módosítási kérelmet tartózkodásért kérvényezve, maradok tisztelettel:

SCHWARCZ MIKSA

otl, táncanító

Eladó föld.

Joó Artalné az Igási-ut melletti második dűllőben és Kiss István lábujában, Engedi Antal szomszéd-ágában

1 és fél köblös jól trágyázott ugarföldem szabadkézből örökáron eladó. Értekezni lehet: Szikszay-u. 7. ujszám alatt.

FIGYELEM!

Uj vizmentes ponyvák, mörzsolók, mörlegek, szecskavágók, repavágók és a legújabb rendezerü varrógépek olcsó árban beszerezhetők **GLÜCK SAU** cégnél

Makulatur papír kapható jutányos áron kiadóhivataluukban.

Hely eladás.

Negy hazhelynek való telek a Szekfü-utca és Csillagkereszt-utca sarkán kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet:

Orosz Györgynél
Várady-utca 11. szám alatt.

Földeladás.

Kiss Antal ugar 31. sz. alatti lakos eladja az igási utfélen Fekete János szomszéd-ságában levő 3 köblös vetett, az igási-uton, a második dűllőben 1 és fél köblös vetett, a földéki határszélen 5 köblös, fele vetett, fele üres. Takács Illás mellett a makói pusztán 8 hold, 4 hold vetett és 4 hold vetetlen,

Oláh Pál szomszéd-ságában levő földjeit örökáron eladja. Értekezni lehet vele a fenti szám alatt, a II. ugar-ut melletti tanyán,

20 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő**SCHWARCZ SAMU**

műtermében

a rendőrség mellett utazási igazolványokhoz szükséges kis képeket

egy negyed óra alatt legélethűbben és a legszebb kivitelben készít. Azonkívül legművésziesebb kivitelű fényképeket is készít. Elvállalok régi, elszárgult képekről való nagyítást, csoportokból egyeseket kivenni és nagyítani. B. partfogásukat továbbra is kérve maradok tisztelettel:

SCHWARCZ S.

fényképész.

A makói állomáson

e hó 3-án délelőtt látott és kézbe fordított csinos urleányt kéri tengerész altiszt bámulója, hogy tiszteletes ismeretség lehetséges-e? Teljes című leveleket „Egy tengerész” jellegre a kiadóhivatal továbbít.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban